

Pasningsvejledning

Træegern

Amerikansk rødegern (*Tamiasciurus hudsonicus*) er en af de oftest forekommende træegern i privat hold i Danmark. Foto: Gilles Gonthier

- 1 Dyreart
- 2 Fuldvoksen størrelse
- 3 Forventet levealder
- 4 Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur
- 5 Særlige pasningsbehov, herunder krav til temperatur
- 6 Stimulering og behov for motion
- 7 Fodring
- 8 Sociale behov
- 9 Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation
- 10 Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel
- 11 Øvrige informationer

1 Dyreart

Sciurus carolinensis

Amerikansk gråegern ((Eastern) gray squirrel)

Sciurus granatensis

Intet dansk artsnavn; underarter dog bl.a. Costa Rica egern og rødhalet egern (Red-tailed squirrel)

Sciurus lis

Japansk rødegern (Japanese squirrel)

Sciurus niger

Ræveegern ((Eastern/Bryant's) fox squirrel, Delmarva fox squirrel (en underart))

Sciurus oculatus

Peter Davids egern (Peter's squirrel)

Sciurus stramineus

Sværhedsgrad:
Meget krævende

Kort om dyrene

- 17-35 cm (uden hale), 200-1000 g; *S. niger* størst
- Typisk 7-10 år gamle
- Dagaktive
- Voliere min. 3 x 3 m og 2 m høj med rigeligt klatre- og springmuligheder, samt godt bundlag til at rode i
- Tropiske arter kræver frostfrit indeanlæg; øvrige kan holdes ude året rundt
- Kræver gnavemateriale
- Primært trælevende, men søger også føde på jorden
- Kan med træning blive tamme
- Æder primært vegetabilsk føde; *S. carolinensis* og *T. hudsonicus* dog også smådyr
- Typisk solitære (*S. niger* dog gruppelevende); kan med visse hensyn holdes 2 sammen
- Drægtige i ca. 5-6 uger og føder typisk 2-6 unger
- **Bemærk:** Uegnet som kæledyr

Udbredelse i naturen

Disse træegerns udbredelse kan groft inddeles i tre grupper:

I Nordamerika forekommer amerikansk gråegern, ræveegern og amerikansk rødegern.

I Central-/Sydamerika lever Costa Rica/rødhalet egern, Peter Davids egern, hvidnakket Peru egern og broget egern.

I Europa og/eller Asien findes japansk og almindeligt rødegern.

Læs mere i afsnit 11.

Hvidnakket Peru egern (Guayaquil squirrel)

Sciurus variegatoides

Broget egern (Variegated squirrel)

Sciurus vulgaris

Almindeligt rødegern ((Eurasian) red squirrel)

I privat hold findes primært underarten Kinesisk rødegern (*S. vulgaris orientis*)

Tamiasciurus hudsonicus

Amerikansk rødegern, Hudson egern ((Mount Graham/American) red squirrel, mountain weasel, pine squirrel, chickaree)

Egern er gnavere (Rodentia) tilhørende familien Sciuridae, der omfatter over 250 arter af træegern, flyveegern, pragtegern, jordegern, klippeegern, sisler, murmeldyr, præriehunde m.fl. I Danmark er flyveegern (omfatter 15 slægter) ulovlige i privat hold.

Trælevende egern omfatter mange arter (bl.a. også pragtegern), men denne vejledning omfatter kun de arter fra underfamilien Sciurinae, som kan findes i større eller mindre grad i privat hold i Danmark. De oftest forekommende i privat hold i Danmark er hhv. *T. hudsonicus*, *S. vulgaris (orientis)*, *S. variegatoides* og *S. niger*, mens de øvrige arter er mere sjældne.

2 Fuldvoksen størrelse

Kropslængden varierer, afhængigt af art, mellem 17 og 35 cm plus en hale i omtrent samme længde. Vægten ligger på mellem 200 og 1000 g, afhængigt af arten. Til de mindste arter hører hhv. *T. hudsonicus* (17-23 cm, 200-250 g) og *S. vulgaris* (19-23 cm, 250-350 g), mens den største art er *S. niger* (25-35 cm, 500-1000 g).

Der er ingen bemærkelsesværdig størrelsesforskel mellem kønnene, og som helt unge kendes de fra hinanden ved afstanden mellem anal- og kønsåbning, der er størst hos hanner. Hos voksne individer kendes kønnene ved tilstedeværelsen af testikler hos hanner og dievorter hos hunner.

Pelsen er øverst rødlig/rødbrun til brun (*S. lis*, *S. variegatoides*, *S. vulgaris*, *T. hudsonicus*) eller grålig (*S. carolinensis*, *S. niger*, *S. oculatus*), *S. variegatoides* er rødbrun med en bred sort stribe ned langs ryggen, mens *S. stramineus* er grå og brun med en karakteristisk hvid plet på bagehovedet og nakken. Bugen er typisk lysere og helt hvid hos *S. carolinensis*, *S. lis*, *S. oculatus*, *S. vulgaris* og *T. hudsonicus*. Farverne hos alle arter kan dog variere meget, bl.a. afhængigt af årstid og geografisk udbredelse. *S. carolinensis*, *S. niger* og *S. stramineus* findes også naturligt i en hel eller delvis sort variant, og kinesiske rødegern er typisk mindre røde i farven end deres europæiske artsfæller.

S. carolinensis og *S. niger* ligner meget hinanden og forveksles ofte (specielt hvor deres naturlige udbredelse overlapper), men *S. niger* er væsentligt større og kraftigere og er ikke helt hvid på bugen som *S. carolinensis*. *S. vulgaris* og *T. hudsonicus* kan også farve- og størrelsesmæssigt minde om hinanden, men *T. hudsonicus* har ikke øreduske og har en tydeligere hvid ring omkring øjnene end det ses hos *S. vulgaris*.

Fødderne har forrest 4 og bagerst 5 mobile tæer med skarpe kløer, der gør dem yderst egnede til klatring. Bagfødderne kan drejes bagud, sådan at dyrene kan klatre lodret nedad med hovedet først. Fingrene på især forfødderne er meget mobile, så dyrene er i stand til at opsamle, håndtere og bearbejde forskellige slags fødeemner.

Egern bruger i høj grad lugtesansen, bl.a. til at finde føde med. Derudover er der følehair både i ansigt og på forbenene, som bruges til at sanse omgivelserne med.

Se billeder af arterne i afsnit 11.

Naturlige levesteder

Træegern lever i skovområder, hvor de spiller en vigtig rolle i økosystemet ved bl.a. at spredefrø fra planter og træer.

Japansk og amerikansk rødegern lever primært i nåleskove, mens de andre kan findes i flere slags skovtyper.

Amerikansk gråegern, ræveegern, hvidnakket Peru egern, og almindeligt rødegern forekommer også i parker og haver, hvor der er træer og skjul tilgængeligt.

Med eller uden øreduske?

Kun de euroasiatiske arter, dvs. japansk (*S. lis*) og almindeligt rødegern (*S. vulgaris*), har opretstående øreduske.

Øreduskene ses dog kun hos voksne individer, og de er typisk større i vinterperioden.

Hale med mange funktioner

Træegerns lange, buskede hale bruges som en beskyttende kappe mod sol og regn ved at lægge den op over ryggen. Den er desuden et vigtigt balanceorgan, når dyrene klatrer og springer rundt i træerne. Derudover bruges den til at regulere kropstemperaturen (afkøling), og mange egern bruger den også i kommunikationen med artsfæller.

Hos arterne fra tempereret klima er halen lidt kortere og fladere, end hos de tropiske arter, hvis hale er længere og slankere.

3 Forventet levealder

Den typiske levealder for de fleste arter er omkring 7-10 år. I fangenskab kan dog bl.a. *S. carolinensis* blive helt op til 20 år.

Mange vilde individer bliver formentlig ikke nær så gamle grundet deres mange naturlige fjender i form af både pattedyr, rovfugle og slanger. For visse arter skyldes en kortere levetid også ofte naturligt udfordrende livsbetingelser, f.eks. en hård vinter.

4 Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur

Alle disse egern er dagaktive, typisk med størst aktivitet umiddelbart efter solopgang og før solnedgang, så de undgår den varmeste del af dagen. Træegern lever primært i træerne, men mange kommer også ned på jorden efter føde. Rederne bygges normalt i træer, typisk ved forgreninger eller i naturlige huller i stammerne, af tørre blade, kviste, tørv, mos, fjer o.l. De fleste egern lever solitært i naturen, selvom de over vinteren og i parringssæsonen ofte kan findes flere sammen i en rede. De kan i fangenskab med visse hensyn holdes to sammen (se afsnit 8).

Træegern skal holdes i en større voliere, der kan tilgodese deres behov for at klatre og springe rundt, og med et passende bundlag, som de kan rode rundt i. Størrelsen på anlægget for to voksne individer skal være mindst 3 x 3 m og 2 m i højden, men meget gerne større og højere.

Mindst halvdelen af anlægget skal være overdækket, så dyrene altid har mulighed for at søge skygge og ly for vejret. Mindst to af siderne bør også være dækket, så dyrene beskyttes mod vind og vejr, og så de altid har områder, hvor de kan føle sig mere trygge. Volieren skal være i kraftig metaltråd, og trædele i konstruktionen skal beskyttes af metal, da dyrene ellers kan gnave sig igennem. Volieren skal have et slusesystem, hvorfra man sikkert kan komme ind og ud af anlægget uden at risikere, at dyrene slipper ud. Træk i bunden af anlægget skal undgås, hvilket kan sikres ved faste plader fra bunden og et stykke op ad siderne. Bunden af anlægget skal sikres nedadtil (f.eks. med fliser eller trådnet), så dyrene ikke kan grave sig ud.

Inventaret skal bestå af hylder/platforme i forskellige højder samt et netværk af grene i forskellige tykkelser, stammer og naturreb (hamp eller sisal) opsat varierende i lodret, vandret og diagonalt plan og i forskellige højder i anlægget. Nogle grene bør desuden kunne give lidt efter. Hvert individ skal have mindst 1 (gerne flere) isoleret redekasse (f.eks. fuglekasse) og/eller naturlige hulrum i stammer i dimensionerne 15-25 x 40-50 cm (l x b) med et indgangshul på 8-10 cm. Redekasserne skal ophænges et godt stykke over jorden. Hø, halm, tørret mos og andre bløde naturmaterialer skal altid være tilgængeligt som redemateriale. Redekasserne skal fores godt i bunden fra begyndelsen, mens dyrene typisk klarer finpudsningen selv.

Selvom træegern primært lever i træerne, kommer de også ned på jorden, hvor de roder efter føde. Derfor er det vigtigt med et godt bundlag, hvor de kan udvise denne naturlige adfærd. Træ- og barkflis, høvl- eller hampespåner samt jord fungerer godt som bundmateriale. Visne blade kan med fordel lægges oven på bundlaget, da de er gode for dyrene at rode rundt i efter føde og desuden kan bruges som redemateriale.

Foderrester og ekskrementer fjernes, og frisk drikkevand gives dagligt. Et par gange månedligt skiftes bundlaget (større anlæg kræver generelt sjældnere skift end mindre anlæg) og hylder/platforme rengøres. Inventar som grene og reb udskiftes efter behov.

Træegern er dygtige klatrere og skal holdes i rummelige volierer med rigeligt klatre- og springmuligheder. Foto: Le No

Konsekvenser af introduktion

Hvidnakket Peru egern er introduceret til Perus hovedstad, ræveegern til det vestlige USA og almindeligt rødegern til bl.a. Georgien og Armenien.

Mest påfaldende er det amerikanske grægegens introduktion til det vestlige USA, Sydafrika, Italien, Storbritannien og Irland. I Storbritannien og Irland har arten i mange områder udkonkurreret det naturligt forekommende almindelige rødegern, da den er mere hårdfør, konkurrence- og tilpasningsdygtig.

Også i det vestlige USA ses det amerikanske grægegen at udkonkurrere amerikansk rødegern.

Tidligere var amerikansk grægegen introduceret til Australien, hvor det dog lykkedes efterfølgende at udrydde den.

5 Særlige pasningsbehov, herunder krav til temperatur

S. carolinensis, *S. lis*, *S. niger*, *S. vulgaris* og *T. hudsonicus* lever naturligt i områder med tempereret klima og kan holdes ude året rundt, såfremt der er velforede redkasser tilgængelige. Arterne fra tropiske områder skal holdes indendørs (evt. udendørs i sommermånederne) eller med fri adgang til en frostfri indendørs del.

Til forskel fra nogle egenerarter fra tempererede områder (f.eks. præriehunde og jordegern) går ingen af disse træegern i vinterdvale, og de kan med deres forrådskamre fint klare sig igennem en vinter.

Som alle gnavnere har egern rodåbne fortænder, som skal slides naturligt, for at tænderne ikke vokser sig lange og skæve. Derfor skal der altid være passende gnavnemateriale tilgængeligt, f.eks. i form af usprøjtede grene (frugtræer, bøg og birk) og evt. en gnavnesten.

6 Stimulering og behov for motion

Egern er nysgerrige dyr, der gerne undersøger nye ting. Er miljøet ikke tilstrækkeligt stimulerende, kan mange egern udvikle stereotyp (gentagen) adfærd, der er et typisk tegn på stress og mistrivsel. Egern kræver derfor et udfordrende og stimulerende miljø for at trives.

Gem forskellige foderemner rundt i anlægget, både oppe og nede, og i forskellige udfordrende foderbeholdere, som gør, at dyrene skal bruge tid og kræfter på at få fat i føden. Variér indretningen i ny og næ (dog ikke for ofte, da det kan stresses dem), så dyrenes gode fysiske færdigheder trænes og udfordres. Egern bruger i høj grad deres lugtesans til bl.a. at finde føde og kommunikere med artsfæller. Forskellige dufte kan dermed benyttes som et berigende element i anlægget.

Nogle egern kan blive særdeles tamme og fortrolige med ejeren, men det kræver jævnlig og tålmodig træning, tid i volieren og gradvis tættere kontakt (f.eks. håndfodring). Træning kan være en stimulerende aktivitet for dyrene og desuden en stor fordel for begge parter ved sundhedstjek og eventuel håndtering. På trods af tilvænning vil mange egern dog bevare en naturlig skyhed. De fleste egern, selv tamme individer, bryder sig ikke om at blive løftet og holdt fast og vil stresses heraf, og de kan bide relativt hårdt i forsvar. Håndtering bør kun foretages, hvis helt nødvendig. Med den rette træning kan mange egern lære selv at hoppe op i hånden eller placere sig på volierens side, sådan at man let kan tjekke dens ydre tilstand.

Størrelserne på træegerns aktivitetsområder i naturen varierer meget afhængigt af art og køn, men er typisk størst for hanner. Eksempelvis er aktivitetsområdet for *S. carolinensis* fra 0,5 til 10 ha. Alle arter er særdeles gode klatrere og er netop tilpasset et liv i træerne. De kan springe meget langt, op til flere meter i vandret plan. Det er derfor helt nødvendigt med rigeligt varierende og udfordrende klatre- og springmuligheder i anlægget for at sikre dyrenes trivsel og behov for motion. Træegern kommer dog også af og til ned på jorden, specielt *S. carolinensis*, *S. niger* og *T. hudsonicus*, hvorfor der også skal være et godt bundlag at rode rundt i. *S. vulgaris* og *T. hudsonicus* er desuden i stand til at svømme.

Et stort løbehjul (med fast bund, ikke tremmer) kan bruges som supplement til (aldrig som erstatning for) et rummeligt og stimulerende anlæg.

7 Fodring

Disse træegern æder primært forskellige vegetabiliske emner som planteskud og -knopper, bark, bær, frugt, frø, kerner, nødder og svampe. *S. carolinensis* og *T. hudsonicus* supplerer også føden med animalske emner som insekter, frøer og/eller fugleæg og -unger. Arterne fra tropiske områder æder primært bløde, eksotiske frugter som mango, guava, mombinblomme, og hvad der ellers er tilgængeligt. *T. hudsonicus* er specialiseret i at få fat i frøene fra grankogler, mens *S. vulgaris* også

Virus truer rødegern

Udover at amerikansk gråegern er mere konkurrencedygtig end det almindelige rødegern, trues rødegern yderligere af den fatale parapox virus, som overføres fra det amerikanske gråegern, der er bærer af virussen, men ikke selv påvirkes heraf.

Egern kan let blive stereotype, hvis miljøet ikke er stimulerende nok. Foruden at tilbyde rigeligt klatremuligheder skal foderet gemmes rundt omkring i anlægget, så dyrene stimuleres og aktiveres ved at lede efter og få fat i det. Foto: Margrit

spiser gummi og nektar.

Træegern indsamler naturligt føde og opbevarer det i forskellige forrådskamre, f.eks. nedgravet i jorden, så der altid er føde tilgængeligt. Hos arterne fra tempererede områder, hvor strenge vintre kan forekomme, er et sådant forråd livsvigtigt. Det betyder dog, at meget af foderet ofte havner i forrådskamrene (inkl. redekassen), som dermed skal tjekkes og tømmes jævnligt for letfordærlige emner.

Foderet til disse egern skal være alsidigt og bestå af en blanding af foderpiller til egern, korn og nødder suppleret med forskelligt frugt og grønt. Dagligt eller et par gange ugentligt gives forskellige proteinrige emner som hvirvelløse dyr (græshopper og andre insekter, bænkebidere, (kæmpe)melorme o.l.), hårdkogt æg og evt. proteinrig universal-, hunde- eller kattetørfoder. *S. carolinensis* og *T. hudsonicus* behøver en større andel proteinholdig føde end de øvrige arter, der kun skal have det i ny og næ.

Vitamintilskud i pulverform strøet ud over foderet skal gives i passende mængde (afhængigt af produktet). Saltsten, mineralblok og frisk hør som foder skal altid være tilgængeligt.

Da disse egern er dagaktive, skal den store fodring ske om morgenen, evt. med lidt supplerende foder om eftermiddagen. Til især de tropiske egernarter skal der holdes igen med jernholdige emner, da jern kan risikere at ophobe sig i kroppen. Bland evt. lidt sort te i deres foder, da det kan være med til at udskille jern.

Der skal altid være adgang til frisk drikkevand enten i flaske (med tud i gnavesikret materiale, dvs. ikke aluminium) eller en fast skål.

8 Sociale behov

Disse træegern lever typisk solitært uden for parringssæsonen, men aktivitetsområderne overlapper typisk mellem individer. *S. niger* lever dog ofte i grupper og ses at interagere socialt med hinanden via bl.a. leg, mens *T. hudsonicus* er meget territorial og jager indtrængende artsfæller væk fra sit område.

Træegern kommunikerer via både lyd, lugt og visuelt i form af kropspositurer. De har ofte mange forskellige slags vokaliseringer, urin bruges til at markere deres område med, og haleslåen ses i forbindelse med aggressiv adfærd eller dominans.

På trods af mange arters solitære natur kan de fleste egern, der er vokset op sammen, holdes sammen i par, så længe der altid er plads og skjul i anlægget til, at individerne kan undslippe hinanden under eventuelle konflikter. To egern, der trives sammen, kan have stor gavn af hinanden og fungerer som en vigtig berigelse af dyrenes miljø, og det anbefales derfor så vidt muligt at holde dem i par. Vær dog gennem hele dyrenes liv opmærksom på, om de bliver mere aggressive over for hinanden, således at de kan skilles ad til hvert deres anlæg, hvis det bliver nødvendigt.

Voksne egern, der er fremmede for hinanden, vil være meget svære at introducere for hinanden med stor risiko for alvorlige slåskampe, så det frarådes som udgangspunkt at forsøge. To voksne, kønsmodne hanner bør som udgangspunkt heller aldrig holdes i samme anlæg, heller ikke selvom de er vokset op sammen, da der er høj sandsynlighed for alvorlige konflikter. Ved par af forskelligt køn skal det sikres, at individerne er ubeslægtede for at undgå indavlet afkom.

Kan to egern ikke holdes i samme anlæg, skal de på anden vis have kontakt til en artsfælle, for at de kan udvise naturlig social adfærd. F.eks. kan to anlæg placeres ved siden af hinanden, så dyrene kan se, lugte og høre hinanden, men ikke kan skade hinanden fysisk. Ved avl får dyrene også en naturlig social kontakt under parringsforsøget.

Egern bør som udgangspunkt kun holdes med egne artsfæller, da det kan risikere at stresser dem, hvis de holdes med andre dyrearter.

Træegern æder primært vegetabilsk føde som planteskud, frø, kerner, bark og frugt. Amerikansk græegern og amerikansk rødegern (billedet) supplerer dog med animalske emner, og proteinrige emner skal derfor være en fast del af deres foder.

Foto: Gilles Gonthier

Menneske & dyr

Amerikansk græegern og ræveegern jages som føde i det nordlige Amerika, og hvidnakket Peru egern jages også lokalt i Sydamerika for dets kød. Ræveegern indgår derudover i troføjagt. Almindeligt rødegern blev tidligere jaget og jages muligvis stadig i bl.a. Mongoliet for dens pels.

Amerikansk græegern kan finde på at bygge rede i bl.a. sprækker på bygningers mure og i kældre. I den forbindelse anses de ofte som skadedyr, da de gnaver i bl.a. elektriske installationer.

Hvidnakket Peru egern og broget egern kan findes i plantager (f.eks. kaffe), hvor de også ofte ses som skadedyr, fordi de æder afgøderne.

9 Formering, ynglepleje og eventuel neutralisation

Disse egern får normalt 1-2 kuld årligt, hos arterne fra tempererede områder typisk i starten og midten af året.

Drægtighedsperioden er 38-45 dage for de fleste arter (kortest for *S. vulgaris*, længst for *S. niger*), dog op til en uge kortere for *T. hudsonicus*. Kuld størrelsen varierer mellem 1 og 8 unger afhængigt af art og omgivelserne, men er dog typisk mellem 3 og 6 unger for de fleste arter. *S. granatensis* får dog oftest kun 2 unger per kuld.

De nyfødte unger, som normalt vejer mellem 10 og 15 g, er blinde, døve og nøgne og meget afhængige af moderens pleje. Øjnene åbnes, og pelsen er udvokset i 3-4-ugers-alderen, og ungerne fortsætter med at die, til de er 7-10 uger gamle. Et par uger før den endelige fravæning ses ungerne dog at forlade reden i ny og næ for at supplere mælken med lidt fast føde. Ungerne er først helt selvstændige og forlader reden endeligt som 12 uger gamle, hvor de tidligst må fjernes fra moderen og kuldsøskende.

Kønsmodenhed optræder for de fleste arter omkring 1-års-alderen, dog allerede fra 5-6-måneders-alderen for *S. carolinensis*, som dog i de fleste tilfælde i naturen først yngler fra 1-års-alderen.

Da *T. hudsonicus* er territoriell og lever separat, har de en lidt anden yngleadfærd end de øvrige arter. Op til brunsten, som hos hunnen kun varer 1 dag ad gangen, søger hun ud af sit eget territorium, og på brunstdagen jages hun af forskellige hanner, der alle forsøger at parre sig med hende. Hunnen kan ende med at have parret sig med mange forskellige hanner. Selvom kønsmodenhed optræder i 1-års-alderen, venter mange hunner med først at yngle fra 2-års-alderen, muligvis afhængigt af, om de har fundet et passende territorium. Nogle år sker det, at de ikke yngler, formentlig afhængigt af omgivelserne og fødetilgængeligheden.

Avl mellem nærtbeslægtede individer (f.eks. kuldsøskende) skal altid undgås, da det resulterer i indavl med risiko for negative sundheds- og adfærdsmæssige konsekvenser for afkommet.

10 Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel

Diarré kan forekomme, især ved for hurtige og drastiske foderskift. Sørg derfor altid for, at eventuelle skift mellem fodertyper sker gradvist.

Kraftige og pludselige temperaturudsving og træk kan resultere i forkølelse med symptomer som bl.a. nysen og udflåd fra næseborene. Sørg derfor altid for, at anlægget står trækfrit (evt. med faste plader på anlæggets side for at forhindre træk) og undgå at flytte dyrene mellem meget varme og kølige steder. Ved symptomer på forkølelse skal dyrlægen kontaktes for evt. at igangsætte behandling.

Rigeligt gnavemateriale er helt nødvendigt for, at egners tænder ikke bliver for lange. Forvoksede og skæve tænder kan betyde, at dyrene ikke kan indtage tilstrækkelig føde eller har smerter ved fødeindtag.

Kræftknuder i bl.a. mælkekirtlerne kan forekomme, især hos ældre egern. Opdages de i tide, så dyrlægen kan fjerne dem, er der gode chancer for helbredelse.

En knoglesygdom, forårsaget af D-vitaminmangel, kan forekomme hos egern, der er afskåret fra direkte sollys. I værste fald kan det betyde anormal knoglevækst og uprovokerede knoglebrud. Det er derfor meget vigtigt, at dyrenes anlæg, ude som inde, belyses med naturligt sollys eller tilsvarende belysning.

For at sikre at redeskasserne ikke overbefolkes af parasitter til skade for egerne, kan de en gang årligt sprøjtes med et utøjsmiddel, dog kun i form af naturprodukter, som egerne ikke tager skade af.

Avl kræver forberedelse

Avl af egern kræver, at man sætter sig grundigt ind i tingene på forhånd, så de kan tilbydes de rette forhold.

Forhør dig evt. hos Dansk Primat Sammenslutning – Foreningen for Exotiske Pattedyr for kontakt til erfarne opdrættere.

Anskaf sunde egern

Anskaf altid kun egern, der er sunde og raske, og som altid har været holdt under gode, stimulerende forhold, så de har udviklet en naturlig adfærd.

Sundhedstegn er en tæt, blank pels, blanke øjne, og at der er tørt og rent ved snuden og under halen.

Dyrlæger med viden om egern

Relativt få dyrlæger i Danmark har speciel viden om egern.

Forhør dig hos Dansk Primat Sammenslutning – Foreningen for Exotiske Dyr.

11 Øvrige informationer

Nordamerikanske arter (subtropisk til tempereret klimazone)

Amerikansk gråegern (*Sciurus carolinensis*) lever i det centrale til østlige USA og sydcentrale og sydøstlige del af Canada. Foto: Peter aka Anemoneprojectors

Ræveegern (*S. niger*) lever i det centrale til østlige USA og tilstødende mindre områder i Canada og Mexico. Foto: Franco Folini

Amerikansk rødegern (*Tamiasciurus hudsonicus*) lever i hele Nordamerika undtagen det vestligste, centrale og sydligste USA. Foto: Gilles Gonthier

Central- og sydamerikanske arter (subtropisk til tropisk klimazone)

Costa Rica/rødhalet egern (*Sciurus granatensis*) lever i det sydlige Centralamerika til det nordvestlige Sydamerika. Foto: Brian Gratwicke

Peter Davids egern (*S. oculatus*) lever i et højlandsområde i det centrale Mexico. Foto: Juan Cruzado Cortés

Hvidnakket Peru egern (*S. stramineus*) lever i den vestlige del af Andesbjergene i det nordlige Peru og sydlige Ecuador. Foto: Rick Brown

Broget egern (*S. variegatoides*) lever i det meste af Centralamerika. Foto: Ducatst2

Europæiske og asiatiske arter (subtropisk til tempereret klimazone)

Japansk rødegern (*Sciurus lis*) lever kun i Japan, dog ikke i den nordlige og sydvestligste del. Foto: Urasimaru

Almindeligt rødegern (*S. vulgaris*) lever i hele Europa og det nordlige Asien. Underarten kinesisk rødegern, *S. v. orientis*, er kun naturligt udbredt på den japanske ø Hokkaido. Foto: Erik Jensen

Status i naturen

Ingen af arterne anses i dag som truede (IUCN: Least concern). Dog oplever nogle arter et tab af naturlige levesteder:

- Japansk rødegern er i dele af Japan i tilbagegang grundet ødelæggelser og fragmentering af dens naturlige levesteder.
- Hos ræveegern forsvinder de naturlige levesteder især i den østlige del af dens naturlige udbredelse; til gengæld spredes arten naturligt mod vest.
- Peter Davids egerns naturlige levesteder er reduceret betydeligt grundet skovhugst og omlægning til landbrug.
- Selvom broget egern i dag har en relativt stor udbredelse, kan skovhugst med stor sandsynlighed blive en trussel mod bestanden i fremtiden.

Det almindelige rødegerns bestande i især Italien, Storbritannien og Irland er reduceret betragteligt grundet introduktionen af det amerikanske gråegern.

Man frygter, at det amerikanske gråegern fra den introducerede bestand i Italien spreder sig til andre områder i det kontinentale Europa og også her vil reducere rødegernets bestand.

Herudover er trusler for arten ødelæggelse og fragmentering af naturlige levesteder.

Europæisk lovgivning

Det almindelige rødegern står opført på Appendix III i Bern konventionen (Konventionen om beskyttelse af Europas vilde dyr og planter samt naturlige levesteder).

Arten er dermed beskyttet i det meste af Europa, dvs. indfangning er som udgangspunkt forbudt.

Flere informationer

For kontakt til praktikere forhør dig hos Dansk Primat Sammenslutning – Foreningen for Exotiske Pattedyr (www.aber.dk). Derudover kan der læses mere om eger og deres hold i bogen "Egern" af Michael O. Jørgensen (Atelier, 2007). For anskaffelse af volierer til egerhold kan bl.a. kontaktes Randers Volieren (www.voliere.dk)

Denne pasningsvejledning er udarbejdet af Dyrenes Beskyttelse i samarbejde med Dansk Primat Sammenslutning – Foreningen for Exotiske Pattedyr. Beskrivelserne er dermed et udtryk for, hvordan vi mener, arterne bør holdes, således at deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov opfyldes. Der tages forbehold for, at arterne kan holdes på andre velfærdsmæssigt forsvarlige måder end dem beskrevet. Ligeledes tages forbehold for, at ny viden om arternes biologi og erfaringer med deres hold kan foreligge efter udarbejdelsen af denne vejledning.

1. version. December 2013